

GŁOS TOMASZOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

PONIEDZIAŁEK 5 STYCZNIA 1948 ROKU

NR. 5 (927)

190 miliardów zł. na inwestycje

przewiduje plan państwowy na rok bieżący

WARSZAWA PAP. Projekt państwowego planu inwestycyjnego, wniesiony jako przedłożenie rządowe pod obrady Sejmu, stanowić będzie przedmiot dyskusji na sejmowej komisji.

Ogólna suma planu wynosi 190,612 miliardów zł. co przy uwzględnieniu różnic cen stanowi w sensie rzeczowym wzrost o zgórą 20 proc. w porównaniu z planem na rok ubiegły. Na kredyt skarbowy (nadwyżka budżetowa i inne źródła) przypada 41 miliardów zł. na kredyt bankowy — 101,1 miliarda, na środki własne inwestorów — 48,4 miliarda zł.

W ramach łącznej kwoty wyznaczono rezerwę na klęski żywiołowe w sumie 150 milionów zł. oraz rezerwę planu w kwocie 3,190 milionów zł. Ustawa o państwowym planie inwestycyjnym przewiduje, iż na pokrycie wydatków służących obok środków finansowych skarbu państwa i kredytów bankowych — średnio-terminowych — również wpływy uzyskane z tytułu rozprawdzonych dostaw UNRRA. Te ostatnie wpływy w sumie 8,8 miliarda zł. przeznaczone są zgodnie z umową zawartą z UNRRA przed jej likwidacją, na inwestycje w dziedzinie rozwoju nauki, oświaty, kultury i sztuki.

W szeregu wypadków na cele inwestycyjne użyte będą urządzenia uzyskane z dostaw zagranicznych o specjalnym charakterze. Wartość tych urządzeń nie została objęta ogólną kwotą planu i wg. przewidywań powinna po większej wartości ogólna inwestycji o ok. 20 miliardów zł. w stosunku rocznym.

Największa suma środków finansowych przewidziana jest na inwestycje ministerstwa Przemysłu i Handlu — 66,1 miliarda zł. następnie na inwestycje Min. Odbudowy — 39,3 miliarda, min. Komunikacji — 34 miliardy, min. Rolnictwa — 14,8 miliarda zł. i min. Żeglugi — 10,3 miliarda zł. Więcej, niż połowę wszystkich środków własnych inwestorów, przewi-

dzianych na pokrycie wydatków planowych — zmobilizuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu bo aż 27 miliardów zł. Inwestycje spółdzielczości wyrażają się kwotą 3,9 miliarda zł. w

tym 1,668 milionów zł. środków własnych. Izby przemysłowo-handlowe i Izby Rzemieślnicze reprezentują program robót inwestycyjnych w kwocie 676 mln. zł.

Podziękowanie min. Minca dla pracowników przemysłu włókienniczego

OB. POS. BURSKI, ZARZĄD GŁÓWNY ZW. ZAW. WŁÓKNIARZY ŁÓDŹ

PRZESYŁAM NA WASZE RĘCE PODZIĘKOWANIE WSZYSTKIM PRACOWNIKOM PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO ZA PRZEDTERMINOWE WYKONANIE PLANU PRODUKCJI ZA ROK 1947.

WIEM, ŻE NA WYKONANIE ZADANIA ZŁOŻYLI SIĘ WYSIŁKI WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZWIĄZKU ZAWODOWEGO JAK I KIEROWNICTWA ZWIĄZKU, LECZ SZCZEGÓLNEUZANIE I PODZIĘKOWANIE WYRAŻAM WŁÓKNIARKOM I WŁÓKNIARZOM — PRZODOWNIKOM PRACY — WIELOWARSZTATOWCOM, KTÓRZY PODNOŚĄC WYDAJNOŚĆ PRACY I ZACHĘCAJĄC SWYM PRZYKŁADEM DO NAŚLADOWANIA INNYCH PRACOWNIKÓW — DALI ŚWIADCTWO, ŻE POLSKA KLASA ROBOTNICZA WIE, ŻE PRACUJE DLA POWSZECHNEGO DOBRA KRAJU I POWIĘKSZENIA W TRWAŁY SPOSOB DOBROBYTU MAS PRACUJĄCYCH.

ZYCZĘ ZWIĄZKOWI ORAZ CZŁONKOM ZARZĄDU — WŁÓKNIARKOM I WŁÓKNIARZOM — NAJLEPSZEGO POWODZENIA W NOWYM 1948 ROKU.

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU
HILARY MINC

Kongres Włoskiej Partii Komunistycznej został otwarty uroczystie w Mediolanie. Masowy zjazd delegacji z wszystkich krajów Europy

MEDIOLAN PAP. W niedzielę nastąpiło w Mediolanie otwarcie VI-go kongresu Włoskiej Partii Komunistycznej. Na kongres przybyło 800 delegatów ze wszystkich stron Włoch oraz liczne delegacje zagraniczne. Wśród go-

ści znaleźli się m. in. Maurice Thorez i Harry Pollitt.

Przemówienie powitalne wygłosił przewodniczący kongresu poseł z Sycylii Li Causi. Następnie przewodniczący powitał delegacje

Mimo obcej interwencji

Wolna Grecja zwycięży oświadcza znany publicysta amerykański

NOWY JORK (obsł. wł.) Postępowy publicysta amerykański Maks Werner, omawiając w dzienniku „PM” sytuację w Grecji stwierdza, że szanse odniesienia zwycięstwa przez wojska ateńskie nad grecką armią demokratyczną są bardzo niskie. Zdaniem Wernera jeżeli armia grecka, choć źle wyposażona, skutecznie walczyła przeciwko Włochom i Niemcom, — nie może dziś pokonać wojsk generała Markosa,

— to stanowi to dowód, że nie chce się ona bić i że reżim ateński rozkłada się w szybkim tempie.

„Jeżeli armia niemiecka — pisze Werner — nie potrafiła pokonać powstańców greckich, to nie uczyni tego napewno armia króla Pawła. Grecja jest i pozostanie częścią Bałkanów nie tylko pod względem geograficznym lecz i politycznym. Monarchia w Grecji utożsamiała się sama swoim postępowaniem z faszyzmem. Mimo interwencji z zewnątrz ruch ludowy grecki odniesie wreszcie zwycięstwo.

RZYM PAP. — W Atenach ogłoszono oficjalny komunikat wojsk ateńskich o stratach w ciągu ubiegłych 8-miu dni walk w rejonie Konicy. Ze strony oddziałów ateńskich poległo i zostało rannych 279 oficerów i żołnierzy zaś 170 zginęło bez wieści. Cyfry nie obejmują strat w żandarmerii i „gwardii narodowej”.

Togliatti

zagraniczne, które były przedmiotem nader gorących owoacji ze strony uczestników kongresu. Generalny sekretarz partii Palmiro Togliatti złożył sprawozdanie roczne z działalności Włoskiej Partii Komunistycznej. Kongres przesłał na ręce ministra spraw wewnętrznych depeszę protestacyjną, na skutek odmowy udzielenia wizy włoskiej delegacji komunistów hiszpańskich.

Walki w Jerozolimie

LONDYN PAP. Agencja Reutera donosi z Jerozolimy, że dobrze uzbrojone oddziały Arabów wdarły się do otoczonej murem dzielnicy żydowskiej Jerozolimy, gdzie rozgorzały silne walki. Połączenie telefoniczne z tą dzielnicą zostało przerwane. Najgwałtowniejsze walki wybuchły w chwili, gdy Arabowie wysadzili minami 2 zamknięte bramy i wdarli się do dzielnicy żydowskiej. Oddziały Arabów do stały się pod ostrzałem karabinów maszynowych, których gniazda umieszczono dookoła muru, otaczającego dzielnicę.

Krytyczna sytuacja Czang-Kai-Szeka

LONDYN PAP. — Nankijski korespondent agencji Reutera donosi, że w chińskich kołach rządowych wzrasta przeświadczenie, iż dni Kuomintangu są policzone. Nastroje te zostały spowodowane trzema zasadniczymi niepowodzeniami rządu Czang-Kai-Szeka, a to:

1) nie udało się pokonać chińskiej armii ludowej; 2) nie zwalczono inflacji; 3) nie uzyskano wydatniejszej pomocy ze strony Stanów Zjednoczonych.

Decydujące zwycięstwa armii ludowej w prowincjach Hopei i Szansi, wzrost popularności rządów demokratycznych oraz niepowodzenie kontrofensywy Nankinu na wszystkich frontach, wywołały przekonanie, że „damanie się rządu Czang-Kai-Szeka jest nieuniknione.

Rzecznicy rządu twierdzą od chwili rozpoczęcia ofensywy przez chińską armię ludową, w początkach października 1947 r., że ofensywa ta zakończy się klęską. Jakkolwiek wojskom nacjonalistycznym udało się odbić jedno lub dwa miasta i przełamać pierścienie otaczający Czang-Czun i Kirin, nie mniej poniosły one zdecydowane klęski w Mandżurii, nie mówiąc już o licznych niepowodzeniach w obrębie wielkiego muru chińskiego i na terenie środkowych Chin.

Groźna sytuacja wojskowa i głęboki kryzys gospodarczy, — kończy korespondent Reutera, — wywołały w chińskich kołach rządowych wreszcie rozpaczliwe nastroje.

Ostatnie dni HITLERA!

Już jutro

rozpoczynamy druk sensacyjnych wspomnień niemieckiego oficera sztabowego

Już jutro!!

Schuman ochrania de Gaulle'a

Rząd francuski skoncentrował wojsko i policję dla zapewnienia bezpieczeństwa kandydatowi na dyktatora

mu zbytnią „słabość” Poruszając sprawę francuskich związków zawodowych, de Gaulle podkreślił, że „nowe związki zawodowe powinny być w zupełności apolityczne”. De Gaulle wystąpił z apelem o utworzenie w fabrykach wspólnych „komitetów” pracodawców i robotników.

W kołach politycznych ocenia się ostatnie wystąpienie de Gaulle'a, jako próbę pozyskania sobie rozłamowych organizacji zawodowych. Przypomina się, że komitety takie utworzył w swoim czasie we Włoszech faszystowski Mussolini.

W kołach politycznych zwraca się równocześnie uwagę na charakterystyczną okoliczność: oto rząd francuski skoncentrował w nocy z soboty na niedzielę w Saint Etienne znaczne oddziały wojska i policji, których zadaniem było zapewnienie de Gaulle'owi i uczestnikom zgromadzenia — pełnego bezpieczeństwa. W Saint Etienne panowało bowiem głębokie niezadowolenie w związku ze zwolnieniem w tym mieście zgromadzenia, na którym przemawiał miał de Gaulle.

PARYŻ (obsł. wł.) Generał de Gaulle wygłosił w Saint Etienne przemówienie, w którym domagał się reformy konstytucji francuskiej. Mówca zaatakował rząd Schumana, zarzucając

Kronika Tomaszowa

Ważne telefony:

- Stacja Pożarna — 51
- Dworzec Kolejowy — 4
- Milicja Obywatelska — 47
- Komitet PPR — 46
- Komitet PPS — 166
- Liga Kobiet — 281
- Pow Rada Zw. Zawodowych — 44
- Ubezpieczalnia Społeczna — 17 i 121
- Zarząd Miejski ZWM — 52
- Komitet Miejski OM TUR — 68

Dyżurni aptek:

Dziś dyżuruje apteka Ambroziewiczza — ul. św. Tekli róg ul. Rolni-Zymierskiego.

ADRES REDAKCJI: Tomaszów, ul. Św. Antoniego 26, tel. 46.

Spółdzielczość chłopska wobec nowych zadań

Przed kilku dniami odbyła się w Łodzi konferencja przedstawicieli władz wszystkich gminnych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej z terenu woj. łódzkiego, poświęcona aktualnym zagadnieniom spółdzielczości wsi.

Gminne Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej czynne są we wszystkich 232 gminach wiejskich województwa. Spół-

dzielnie Gminne zostały w ciągu ostatniego kwartału 1947 roku połączone z wiejskimi Spółdzielniami Spożywców, skupiając w ten sposób całą spółdzielczość wiejską w jedną organizację.

Unifikacja objęła w wojew. łódzkim 81 Spółdzielni Spożywców i 232 Gminne Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej. Ogólna liczba sklepów, jaką po unifikacji

prowadzi spółdzielczość Samopomocy Chłopskiej w woj. łódzkim, wynosi około 750.

Przemawiający na konferencji dyr. Związku Rewizyjnego, ob. Szubert, po przedstawieniu wyników unifikacji i sześciu lat możliwości rozwojowych, jakie unifikacja stworzyła spółdzielczości wiejskiej, omówił wytyczne i zadania Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w roku 1948.

Do najważniejszych zadań dyr. Szubert zaliczył: zorganizowanie skupu ziemniaków i nabiału, organizowanie gminnych stacji maszynowych oraz szkolenie kadr pracowników spółdzielczych.

Ustalono, że w roku 1948 w woj. łódzkim powstanie około 200 stacji maszynowych. Maszyny zakupione będą częściowo z funduszy własnych Spółdzielni, częściowo z kredytów Banku Gospodarstwa Spółdzielczego. Sprawy wysunięte przez dyr. Szuberta zostały szeroko przedyskutowane. Oprócz nich przedyskutowano również zagadnienia, jakie wynikły w związku z akcją unifikacji, a więc bilans połączeniowy, przebiegi majątku Spółdzielni przez nowoobrane władze Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej itp.

Chrońmy przyrodę ojczystą

Wydawnictwa Państwowej Rady Ochrony Przyrody objęły w 1947 r. miesięczne czasopismo „Chrońmy przyrodę ojczystą” poświęcone popularyzacji idei ochrony przyrody oraz publikacje szczegółowe. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują „Album krajowych zwierząt chronionych” J. Machlowskiego z 43 barwnymi tablicami. Publikacja ta wydana w pięknej szacie zewnętrznej, na poziomie najlepszych tego rodzaju pozycji przedwojennych, ma na celu rozpowszechnienie wiedzy o rzadkich gatunkach zwierząt, które wymagają szczególnej opieki. Odpowiednikiem Albumu Zwierząt jest dla świata roślin praca prof. Szafera pt. „Ochrona gatunkowa roślin”, w której omówiono 29 gatunków roślin objętych ochroną, wraz z jej podstawami prawnymi.

Ponadto ukazały się „Pamiętnik z XX zjazdu Państwowej Rady OP.” i przedruk z oryginału pracy prof. Raciborskiego „Zabytki przyrody”, wydany z okazji 30-lecia śmierci Nestora Polskiej botaniki.

Plan wydawnictwa Państwowej Rady OP. na rok przyszły ustalono na grudniowym posiedzeniu wydziału Rady. Na pierwszy plan wysuwa się wznowienie Rocznika Naukowego „Ochrona Przyrody”. Będzie to 18-ty z rzędu rocznik i zarazem pierwszy po wojnie. W publikacjach o charakterze informacyjnym przewiduje się broszury o ochronie przyrody dla użytku wojska, funkcjonariuszy MO i instruktorów oświatowych; z prac metodycznych Podstawy metodologiczne ochrony przyrody” przeznaczone dla nauczycieli i pracowników ochrony przyrody.

Przy studiowaniu abecadła

Walka z analfabetyzmem na froncie całego kraju

Może to być wszędzie. Łódź, Warszawa, Bydgoszcz czy Lublin — miejscowość obojętna. We wszystkich salach szkolnych, lub świetlicach stare i małe, męskie i kobiece głowy, pochylają się nad książką, monotonnie sylabizując litery. Rece spracowane, zgrubiałe palce przesuwają się od słowa do słowa, od cyfry do cyfry. Po pracy w fabryce, po gospodarskich robotach idą na wieczorowe kursy, aby poznać zawile arkana abecadła.

Niestety, dopiero teraz, w późnym niejednokrotnie wieku, bardzo wielu po raz pierwszy wzięło do ręki elementarz. Sprawa analfabetyzmu, będącego smutną pozostałością międzywojennej gospodarki sanacyjnych rządów i hitlerowskiej okupacji jest na ogół mało doceniana. Zdarzy się, że ktoś przy wypicie trzema niezadarnymi krzyżkami zastąpi podpis, a że nie umie pisać, to jego rzecz.

Otóż to wcale nie jest „jego rzecz”, ale zagadnienie nadzwyczaj ważne i wymagające solidarnego wysiłku nie tylko państwa, ale i całego społeczeństwa.

Gdy idziemy do sali, gdzie odbywają się lekcje, nauczyciel prosi nas o jedno — „Nie wyjmujcie notesu ani ołówka — nie pytajcie o nazwiska”. Na ogół analfabeci czują się pewnego rodzaju kalekami i wstydzą się swego nieucenia. — Gdy umieją już pisać, czytają i rachować, cieszą się z tego bardzo i zachęcają swych znajomych, ale ponieważ ci uczą się dopiero miesiąc, lepiej im nie przeszkadzać.

Nauczyciel dobrze zna psychikę swych uczniów. Siadamy więc w najdalszym kącie i przysłuchujemy się lekcji, a właściwie śledzimy za jej tokiem z podręcznikiem przed sobą — Jest to elementarz „Czytamy” — wydany specjalnie dla dorosłych na zlecenie Ministerstwa Oświaty w nakładzie 100 tysięcy egzemplarzy.

Pytamy o program kursu i jego organizację. „Rok” szkolny trwa pięć miesięcy i zaczyna się 1 listopada, to znaczy odbywa się w takim okresie, gdy rolnik ma najmniej pracy. Przedmioty to język polski i arytmetyka od samego początku. Kurs, na którym jesteśmy, jest prowadzony przez Ministerstwo Oświaty, ale są też i inne, organizowane przez Związki Zawodowe i organizacje polityczne lub młodzieżowe.

W ubiegłym roku było zorganizowanych

Radziecka kronika kulturalna

Ludowy pisarz republiki Lotewskiej Andrzej Upita obchodził 70-tą rocznicę urodzin i 50-lecie działalności literackiej. W gmachu Uniwersytetu Lotewskiego odbyła się z tej okazji uroczysta akademie ku czci pisarza, a Wydawnictwo Państwowe wydało monografię o nim.

około 2000 kursów, w tym roku będzie więcej, bo przeciwko analfabetyzmowi wszczęto regularną i bezwzględną wojnę.

W tym celu została powołana Rada Społeczna do Zwalczenia Analfabetyzmu, w skład której weszli przedstawiciele wielu organizacji społecznych. Obok Rady powołane zostaną Wojewódzkie Komitety Społeczne. Rada i Komitety mają za zadanie zbierać materiały o stanie analfabetyzmu i zmobilizować pracowników oświatowych dla jego zwalczania.

Dokładnych danych statystycznych o ilości analfabetów nie ma jeszcze. Są to rzeczy do

sprawdzenia dość trudne, ale nie są to cyfry małe, idą napewno w miliony.

Dokładną odpowiedź otrzymamy na to dręczące pytanie w roku 1950 — po powszechnym spisie ludności, a może jednak do tej pory będzie już znikoma ilość obywateli polskich, nie umiejących czytać i pisać.

Tym bardziej, że Ministerstwo Oświaty opracowało już projekt dekretu o obowiązku uczenia się analfabetów, który tę akcję posunie znacznie naprzód.

J. W-wa.

Zjazd Służby Ochrony Kolei z terenu wojew. łódzkiego

W gmachu kolejowym na dworcu Łódź — Kaliska odbył się zjazd Służby Ochrony Kolei z terenu Okręgu Dyrekcji PKP w Łodzi. Na zjazd przybyło 90 aktywistów — funkcjonariuszy SOK.

W obradach wzięli również udział: zastępca komendanta głównego SOK-pik. Adrian oraz przedstawiciele Dyrek-

cji Łódzkiej, stronnictw politycznych i Zw. Zaw. Kolejarzy.

Wygłoszone referaty i dyskusja podkreśliły rolę SOK w pracy nad zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu pasażerskiego i towarowego, a tym samym nad usprawnieniem całego transportu kolejowego.

Rozmaitości z ZSRR

STUDENCI

W 78 wyższych uczelniach Moskwy (nie licząc kursów korespondencyjnych) studiuje 116.000 studentów. Liczba ta przewyższa ilość wszystkich studentów w Rosji carskiej. Na uniwersytecie moskiewskim, założonym w 1755 r. kształcą się 12.000 studentów 45-ciu narodowości. Wykłada tam 42 członków Aka-

demii Nauk i 55 członków korespondentów, 286 profesorów i 399 docentów.

SKOŁY

Przed Rewolucją 116.000 dzieci uczęszczało do szkół moskiewskich. Obecnie w stolicy ZSRR uczy się 600.000 dzieci.

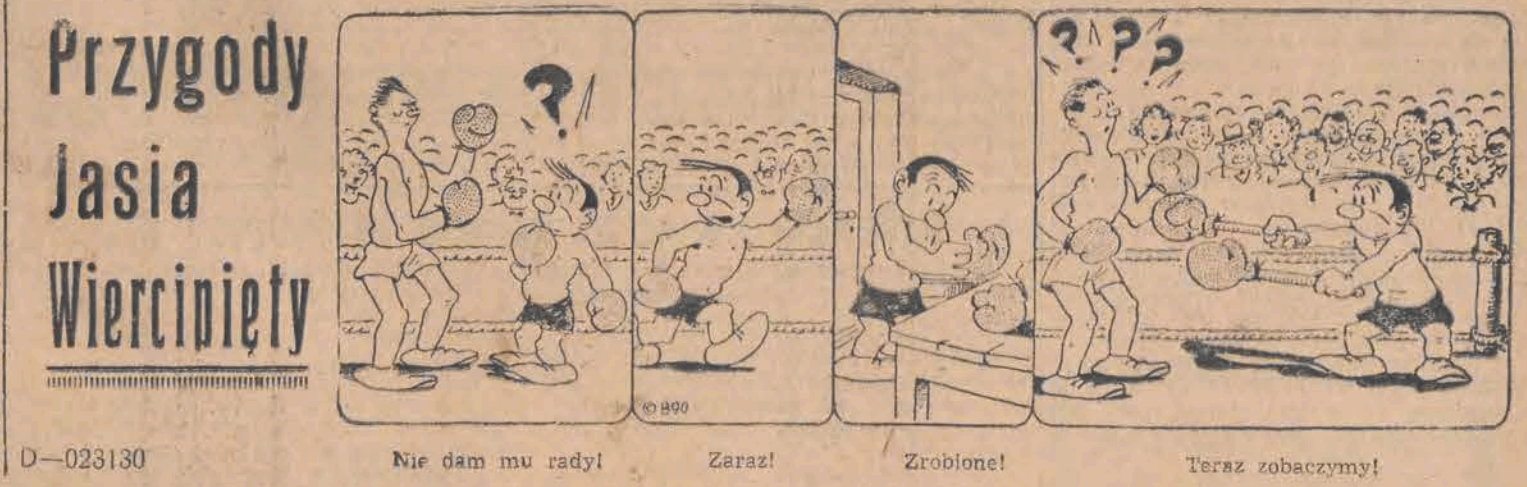
OLBRZYM KRÓLESTWA FLORY.

Największym kwiatem świata. Największym okazem kwiatu jest amorphalla — olbrzymka (Amorphophallium Titanum). Kwiat ten rośnie na Sumatrze. W europejskich ogrodach botanicznych nie dochodzi do takich rozmiarów, jak w stanie dzikim. Kielich kwiatu wynosi przeciętnie 1 m. średnicy, wysokość łodygi dochodzi do 1 i pół m., średnica łosci przekracza często 6 m.

Gdy zasadzono cebulkę tej rośliny 13 marca dnia 14 maja zaczęła już kiełkować i po 22 dniach mierzyła 55 cm. 14 czerwca ukazał się pęk kwiatów, który po upływie 12 dni osiągnął 1.33 m. wysokości. W dwie doby później z seledynowych płatków paka wychylił się kielich cudownego kwiatu o przykrym zapachu zepsutego mięsa. Całkowity rozwój osiągnął kwiat w południe 24 czerwca. Jednakże po 3 dniach olbrzymie płatki kwiatu osypały się.

Tak więc olbrzym, wyrosły dziko w Indiach Holenderskich, przeniesiony na kontynent europejski, nie ma dłuższego żywota od róż, rozkwitłych pod niebem Starożytności.

Złóż ofiarę na Pomoc Zimową!

D-023130 Nie dam mu rady! Zaraz! Zrobione! Teraz zobaczymy!

